आ.व. २०७४/७५ को बजेटमा शिक्षा :

एक विश्लेषण

NCE NEPAL

कृति : आ.व. २०७४/७५ को वजेटमा शिक्षा एक विश्लेषण

सल्लाहकार : श्री कुमार भट्टराई
श्री शारदा देवी कुमाल
श्री शुभेन्द्र मान श्रेष्ठ

भाषा सम्पादन : श्री डिल्ली राम सुवेदी
श्री राजेन्द्र पहाडी
श्री लवराज ओली
श्री राम गैरे

विशेष सहयोगी : श्री श्रद्धा कोइराला

मुद्रण : पेन्टाग्राम प्रा.ली.

सहयोग : Norad actionaid NEPAL

शिक्षाका लागि राष्ट्रिय अभियान नेपाल (एनसिई-नेपाल)
बबरमहल, काठमाडौं, नेपाल, फोन नं : ०१४२२३४२०, ०१६२०३००९, पो.ब.नं : १४४२१,
इमेल : info@ncenepal.org.np, वेभसाइट : www.ncenepal.org.np

परिचय

शिक्षाका लागि राष्ट्रिय अभियान नेपाल (एनसिई-नेपाल) देशका विभिन्न २८६ राष्ट्रिय/अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संघसंस्थाहरु, शिक्षक महासंघ, शिक्षामा क्रियाशील सञ्चार माध्यमहरु तथा अन्य समुदाय स्तरमा परिचालित संघसस्थाहरुको एक राष्ट्रिय सञ्जाल हो । एनसिई-नेपालका लागि गुणस्तरीय शिक्षाका निमित्त नीति निर्माण, नीतिहरुमा समय सापेक्ष सुधार एवम् कार्यान्वयनमा दृढता स्थापित गर्नु नै मुख्य गन्तव्य हो । करिब १५० भन्दा बढि देशहरुमा गुणस्तरीय, समावेशी र समतामूलक शिक्षाका लागि क्रियाशील "शिक्षाका लागि विश्वव्यापी अभियान" (Global Campaign for Education-GCE) संगको आवद्धता सहित नेपालका शिक्षा अधिकारकर्मीहरुको साझा प्रयत्नमा एनसिई- नेपाल सन् २००३ बाट निरन्तर रुपमा अगाडि बढिरहेको छ । एनसिई-नेपाल गुणस्तरीय शिक्षाको सुनिश्चितताका लागि आवाज विहीनहरुको आवाज बुलन्द पार्ने एक नागरिक आन्दोलन हो । समतामूलक समाज निर्माणको आधारका रुपमा "शिक्षा अधिकार" लाई स्थापित गर्न नीतिगत पैरवी र कार्यान्वयनमा निरन्तन्र खवरदारी एवम् साझेदारी गर्दै शिक्षा क्षेत्रको नागरिक अभियानका रुपमा यो सञ्जाल स्थापित भैसकेको छ । यस संस्थाले स्थानीय, क्षेत्रीय एवम् अन्तर्राष्ट्रिय क्षेत्रमा काम गर्दै जनस्तरका मुद्दाहरुलाई राष्ट्रिय एवम् अन्तर्राष्ट्रिय मञ्चहरुसम्म पुऱ्याउँदै आएको छ ।

शिक्षाका प्रमुख विषयहरुमा खोज, अनुसन्धान एवं विश्लेषण गरी सार्वजनिक शिक्षा सुदृढीकरणका निमित्त निरन्तर पैरवी गर्नुं, एनसिई नेपालको कार्य हो । नेपाल सरकारले शिक्षामा कुल बजेटको १५–२० % र कुल ग्राहस्थ उत्पादनको ४–६ % वजेट छुट्याउने प्रतिवद्धता विभिन्न दस्तावेजहरुमा हस्ताक्षर गरी जनाएको छ । उक्त प्रतिवद्धताहरुमा नेपाल सरकारलाई जवाफदेही वनाउने उद्देश्यले शिक्षाका लागि राष्ट्रिय अभियान नेपालले प्रत्येक वर्ष शिक्षामा वित्त विषयमा विश्लेषण, अनुसन्धान एवं वकालतजस्ता कार्यहरु गर्दै आइरहेको छ । सोही अनुरुप विगतका वर्षहरुमा जस्तै यस वर्ष पनि आ. व. २०७४/७५ को राष्ट्रिय बजेटमा शिक्षाको पाटोको विश्लेषण गरी वजेटले प्राथमिकतामा राखेका क्षेत्रहरु, ओझेलमा परेका क्षेत्रहरु, वजेटको प्रवाह र यसको खर्चको बाँडफाँड आदिका बारेमा छोटो विश्लेषण तयार गरेको छ ।

विश्लेषणको उद्देश्य :

यस विश्लेषणको प्रमुख उद्देश्य भनेको आ. व. २०७४/७५ को राष्ट्रिय वजेटमा शिक्षा क्षेत्रको वजेट र त्यसको खर्चको बाँडफाँड गर्नु रहेको छ। साथै यसका विशिष्ट उद्देश्यहरु निम्नानुसार रहेका छन् :

- बजेटद्वारा प्राथमिकतामा रहेका र ओझेलमा परेका क्षेत्रहरुको पहिचान गर्ने ।
- विभिन्न आर्थिक वर्षमा शिक्षा क्षेत्रको खर्चको प्रवृत्ति पहिचान गर्ने ।
- शिक्षा क्षेत्रको वजेट, यसको प्रवाह संयन्त्र एवं विनियोजित रकमको कार्यान्वयन संयन्त्रको प्रवृत्तिको विश्लेषण गर्ने ।
- सरकारद्वारा तय गरिएको शैक्षिक सुचाङ्कहरुको पहिचान गरी सो सुचाङ्कहरु प्राप्त गर्न वजेटको भूमिका वारे पहिचान गर्ने ।

जम्मा बजेट १२ खर्व ७८ अर्व ९९ करोड ४८ लाख ५५ हजार

वजेटका प्राथमिक क्षेत्रहरु

- भुकम्प पश्चात्को पुननिर्माण, पुनस्थापना र नयाँ संरचनाको निर्माण
- जलविद्युत उत्पादन, प्रसारण लाइन वितरण एवं विस्तार
- रोड, विमानस्थल
- कृषि एवं सिंचाइ
- उद्योग, पर्यटन एवं वन
- सहरी तथा स्थानीय संरचना
- शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी र सरसफाई
- सामाजिक सुरक्षा
- सेवा प्रदान, भ्रष्टाचार नियन्त्रण र सुशासन कायम

विगत पाँच आ. व को खर्चका आधारमा वजेट (रु.करोडमा)

वर्ष	जम्मा वजेट	चालु खर्च	पुंजीगत खर्च	वित्तिय व्यवस्था
२०७०/७१	५१७२४	३५३४२	८५१०	७८७२
२०७१/७२	६१८१०	३९८९५	११६७५	१०२३९
२०७२/७३	८१९१६	४८४२६	२०८८७	१२६३२
२०७३/७४	१०४८९२	६१७१६	३११९५	११९८१
२०७४/७५	१२७८९९	८०३५३	३३५१८	१४०२९

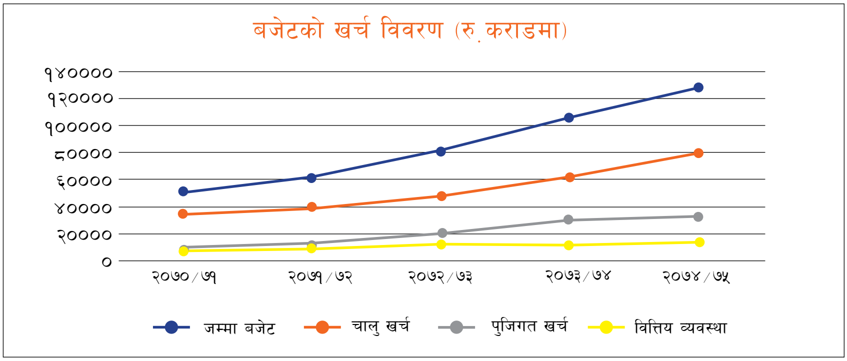

गत वर्षको वजेटको तुलनामा यस वर्षको बजेट २१.९३ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. १२७८९९ करोड रहेको छ। गत वर्ष सो वजेट २८ प्रतिशतले वृद्धि भई रु. १०४८९२ करोड रहेको थियो। कुल वजेट मध्ये, ६२.८३ प्रतिशत (रु. ८०३५३ करोड) चालु खर्च रहेको छ जुन गत वर्ष ५८.८४ प्रतिशत (रु. ६१७१६ करोड) रहेको थियो। यसरी नै समग्र वजेटको २६ .२० ५ (३३५१८ करोड) पुँजी खर्चको लागि विनियोजन गरिएको छ , जुन गत आर्थिक वर्षमा २९.७४ प्रतिशत (३११९५ करोड) बिनियोजन गरिएको थियो। त्यसैगरी यस वर्ष १०.९७ प्रतिशत (१४०२९ करोड) वित्तपोषण आवश्यकताको लागि बिनियोजन गरिएको छ जस्को लागि गत वर्ष ११.४२ प्रतिशत (११९८१ करोड) बिनियोजन गरिएको थियो।

आर्थिक बृद्धि र मुद्रास्फीती

	पूर्व अनुमानित		बास्तविक	
	आर्थिक बृद्धि	मुद्रास्फीती	आर्थिक बृद्धि	मुद्रास्फीती
२०१३/१४	५.५	८	५.२	९
२०१४/ १५	६	८	३.०४	७.४
२०१५/१६	६	७	०.८	१०
२०१६/ १७	६.५	७.५	६.९४	६.७
२०१७/ १८	६.९	६		

तलिका : आर्थिक वर्षको आर्थिक बृद्धि र मुद्रास्फीती दर %

यस आर्थिक वर्ष २०१७/१८ को आर्थिक बृद्धिदर ६.९५ अनुमान गरिएको छ जुन पछिल्लो डेढ दशकदेखि कै उच्चत्तम हो। पाँच वर्षको आर्थिक बृद्धि र मुद्रास्फीती पुनरावलोकन गर्दा आर्थिक वर्ष २०१५/१६ सम्म आउँदा बृद्धिदर सवभन्दा कम ०.८ ५ भएको र त्यसपछि बढ्दो क्रममा रहेको देखिन्छ। बजेटले २०१७ /१८ को आर्थिक वर्षमा बृद्धिदर बढ्ने र मुद्रास्फीती घट्ने दावी गरेको छ।

दिगो विकास लक्ष्य संकेतका आधारमा विनियोजित रकम

आर्थिक वर्ष २०७४/७५

(रु.हजारमा)

नं.	दिगो विकास लक्ष्य संकेत	रकम	प्रतिशत
१	गरिबीको अन्त्य	२,०४,४०,३२,१७	१५.९८
२	शून्य भोकमरी	६०,७४,१०,६९	४.७५
३	स्वस्थ जीवन	३२,७२,७१,५२	२.५६
४	गुणस्तरीय शिक्षा	६७,८४,६०,४०	५.३०
५	लैङ्गिक समानता	१,९९,०१,७९	०.१६
६	दिगो सफा पानी तथा सरसफाइ सेव	३३,१४,६५,५३	२.५९
७	आधुनिक ऊर्जामा पहुँच	६९,३२,४४,०९	५.४२
८	समावेशी आर्थिक वृद्धि तथा मर्यादित काम	९,३०,६०,८८	०.७३
९	उद्योग, नवीन खोज र पूर्वाधार	१,५९,३४,९६,६७	१२.४६
१०	असमानता न्यूनीकरण	३,४६,४७,५४	०.२७
११	दिगो शहर र वस्तीहरु	२,४०,९७,९०,१८	१८.८४
१२	दिगो उपभोग तथा उत्पादन	९,४३,४९	०.०१
१३	जलवायु परिवर्तन अनुकुलन	३,७९,८४,६५	०.३०
१४	भूसतह स्रोतको उपयोग	१६,३१,१९,८०	१.२८
१५	शान्तिपूर्ण र सशक्त समाज	३,६७,९०,१९,८०	२८.७६
१६	दिगो विकासका लागि साझेदारी	७,६०,९९,३५	०.५९
	कुल जम्मा	१२,७८,९९,४८,५५	१००

शैक्षिक दृष्टिकोणबाट बजेट

राष्ट्रिय बजेटमा शैक्षिक क्षेत्र (११६३६ करोड)

आ.व. २०१७/१८ का लागि १२७८९९ करोडको कुल बजेटमा शैक्षिक क्षेत्रले अहिले सम्म कै न्युन हिस्सा ९.९१% प्राप्त गर्यो, जुन अंकमा १२६७८ करोड हुन आउँछ। यो बजेट थप केन्द्र र स्थानीय तहमा विभाजन गरिएको छ : जसवाट स्थानीय तहलाई ४७.८५ % (६०६६.६ करोड) तथा संघलाई ५२.१५% (६६१२.०१ करोड) विनियोजन गरिएको छ ।

केन्द्रीय तहको बजेटबाट शैक्षिक व्यवस्थाको लागि यस किसिमको विनियोजन गरिएको छ :

- पूर्व प्राथमिक – ०.५६१२ करोड
- माध्यमिक– ०.४४७५ करोड
- अनौपचारिक – २.६७११ करोड
- शिक्षाको लागि सहायक सेवाहरु – २.६७०७ करोड
- शिक्षा अन्यत्र वर्गीकृत नभएको– ०.१६२८ करोड

शिक्षा विभिन्न क्षेत्रमा बजेटको बाँडफाँड %

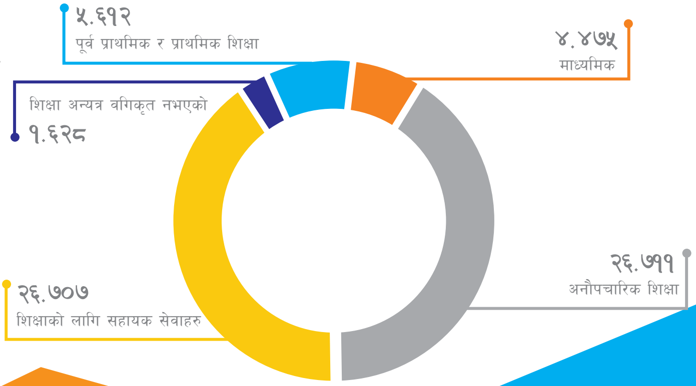

शैक्षिक बजेटको प्रबृत्ति

आ.व. २०१७/१८ का लागि नेपालको शिक्षा क्षेत्रले अहिले सम्मकै न्यूनतम प्रतिशत हिस्सा प्राप्त गर्‍यो। प्रत्येक वर्ष बजेटको आकार र यस्को हिस्सा वृद्धि भएको देखिएता पनि यथार्थमा शिक्षामा बिनियोजित बजेटको प्रतिशत भने घट्दै गईरहेको छ। यस क्रमले सरकारको शिक्षा क्षेत्र प्रतिको प्राथमिकता घट्दै गएको देखाउँछ।

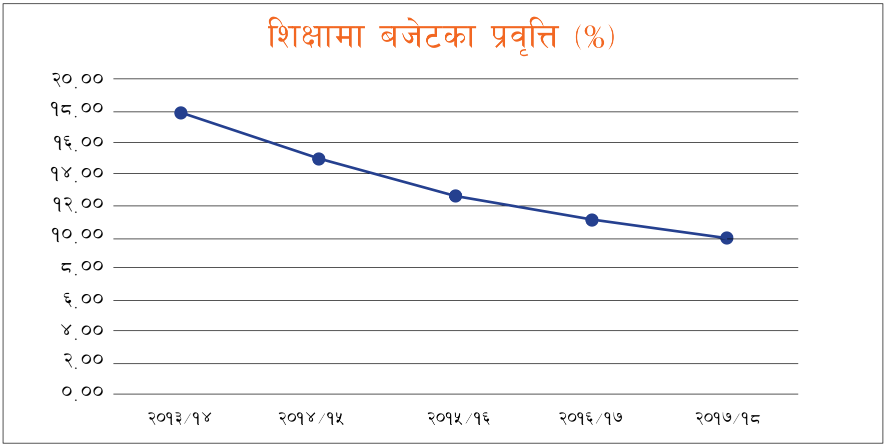

चित्रमा : बजेटमा शिक्षाको प्रबृत्ति (५ वर्षको तथ्याङ्क)

शैक्षिक बजेटको बित्तपोषण :

यो वर्षको शैक्षिक बजेटको श्रोत धेरैजसो राजश्व परिचालन (८३.१८%) र बैदेशिक सहायता (जसमा ६.४% अनुदान र १०.४२ %ऋण) वाट रहेको छ। यस वर्ष राजश्व परिचालन गत वर्षको तुलनामा घटेको देखाउँछ।

वर्ष	२०१६/१७	२०१७/१८
राजश्व परिचालन	९१.१२%	८३.१८%
वैदेशिक अनुदान	४.०९%	६.४०%
बैदेशिक ऋण	४.७९%	१०.४२ %

यस बजेटले योगदान पुऱ्याउने अपेक्षित शैक्षिक सूचकहरु

गत वर्षको वजेटमा निर्धारण गरिएको शैक्षिक सूचकहरुको वास्तविक प्राप्त सूचकभन्दा केहि भिन्नता देखिन्छ । यो अन्तर साक्षर दर, इन्टरनेटको सुविधा भएको स्कुल र स्कुल छोड्ने दर आदिमा बढी छ । यस आर्थिक वर्ष ७४/७५ को बजेटले पनि शिक्षा क्षेत्रमा निम्नवमोजिमका अपेक्षित उपलब्धिका सूचकहरु तय गरेको छ ।

क सं	उप क्षेत्रगत कार्यक्रम	मापनको एकाइ	आर्थिक वर्ष २०७२/७३ सम्मको	आर्थिक वर्ष २०७३/७४ को अन्त्यमा हुने	आर्थिक वर्ष २०७३/७४ को अन्त्यमा भएको	२०७३/७४ को सुचकमा अन्तर (प्रतिशतमा)	आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को अन्त्यमा हुने	थप हुने जम्मा उपलब्धी
१	कक्षा १ मा बाल विकासको अनुभव सहित भर्ना हुन आउने बालवालिकाको दर	प्रतिशत	६२.४	६७	६४.७	–३.४३	६६.५	१.८
२	आधारभुत तहमा कक्षा १–५ मा खुद भर्ना दर	प्रतिशत	९६.६	९७	९६.९	–०.१०	९७.३	०.४
३	आधारभुत तहमा कक्षा १–८ मा खुद भर्ना दर	प्रतिशत	८९.४	९१	९१	०	९२.५	१.५
४	माध्यमिक तहमा कक्षा ९–१२ मा खुद भर्ना दर	प्रतिशत	३७.७	४०	३८.९	–२.७५	४३.१	४.२
५	कक्षा ८ पूरा गर्ने दर	प्रतिशत	६९.७६	७२.५	६८	–६.२१	७५.४	७.४
६	कक्षा ८ टिकाउ दर	प्रतिशत			७५.९		८२.४	६.५
७	कक्षा १० सम्म टिकाउ दर	प्रतिशत	३७.१	४१	४१	०	४५	४
८	विद्यालय छोड्ने दर (१-५ तह)	प्रतिशत	३.९	३.४	४	१७.६५	३	–१
९	विद्यालय छोड्ने दर (६ -८ तह)	प्रतिशत	४.५	४.२	४.९	१६.६७	३.५	–१.४
१०	विद्यालय छोड्ने दर (माध्यमिक तह कक्षा ९–१०)	प्रतिशत	४.९	४.५	५.४	२०	४.४	–१
११	साक्षरता दर	प्रतिशत	६५.९	६५.९	५७	–१३.५१	७०	१३
१२	साक्षरता दर १५-२४ वर्ष उमेर भन्दा माथि	प्रतिशत	८८.६	८९	८८.६	–०.४५	९२	३.४
१३	नयाँ कक्षा कोठा निर्माण	प्रतिशत	७६८२४	८४८२४	८६५६४	२.०५	९३८४५	७२८१
१४	Wash सुविधा सहित शौचालय निर्माण	प्रतिशत	१२७००	१३७००	१३२७२	–३.१२	१५५२६	२२५४
१५	इन्टरनेट सुविधा पुगेको विद्यालय	प्रतिशत	१७४८	८०४८	३१८२	–६०.४६	४७६६	१५८४
१६	पूर्व प्राथमिक शिक्षा	अनुपात	०.९९	१	८२(९०		८४.३०	१.४०
१७	उच्च शिक्षा	अनुपात	१.०५	१	१५.१०		१७.००	१.९०

शिक्षामा विनियोजित समग्र बजेट

बजेट शिर्षक	कुल (हजारमा)	%	चालु खर्च	%	पूजीगत खर्च	%
शिक्षा मन्त्रालय	१,२२३,७५५.००	१.८५	१,१११,९९६.००	१.९६	१,१११,७५९.००	२७.३९
शिक्षा विभाग	७३,१८८.००	०.११	७१,८३०.००	०.११	१,३५८.००	०.३३
क्षेत्रीय शिक्षा निर्देशनालयहरु	८७२५२.००	०.१३	८२,६८२.००	०.१३	४,५७०.००	१.१२
जिल्ला शिक्षा कार्यालयहरु	९५१,७९६.००	१.४४	९३८,,८९३.100	१.४३	१२,९०३.००	३.१६
परीक्षा नियन्त्रण कार्यालय	५२२,४२३.००	०.७९	५२१,,६८६.००	०.७९	७३७.००	०.१८
सवैका लागि शिक्षा (आधारभूत तह)	४,९९६,६६६.००	७.५६	४,९९6,६६६.००	७.६५४		
माध्यमिक तह	४,४७५,२६९.००	६.७७	४,४७५,२६९.००	६.८१		
पाठ्यक्रम विकास केन्द्र	५४,५७२.००	०.०८	५३,६५०.००।	०.०१	९२२.००	०.२३
विद्यालय अनुदान आयोग	९,९१७,८१५.००	१५.००	९,७१,८१५.००	१५.०९		
शिक्षक सेवा आयोग	१९५,९९६.००	०.८८	१९५,०५६.००	०.३०	९४०.००	०.२३
अनौपचारिक शिक्षा केन्द्र	३९६,९५९.००	०.६०	३६९,१४३.००	०.६०	८१६.००	०.२०
विद्यालय शिक्षक किताव	३५,११७.००	०.०५	३३,५७७.००	०.०५	१,५४०.००	०.३८
विशेष शिक्षा परिषद्	१३८,१८०.००	०.२१	१३८,१८०.००	०.२१		
शैक्षिक जनशन्ति विकास केन्द्र	१४५,१३३.००	०.२२	१४३,६८७.००	०.२२	१,४४६.००	०.३५
पुस्तकालयहरु ३ (डिल्ली रमण, केशर, राष्ट्रिय)	२५,६९१.००	०.०४	२३,९३२.००	०.०२	१,७५९.००	०.४३
शिक्षक सेवा निवृत्त सुविधा	१२,८९९,०००.००	१९.५१	१२,८९९,०००.००	१९.६३		
द्वन्द पिडित परिवार शिक्षा कार्यक्रम (शहिद प्रतिष्ठान मार्फत संचालन हुने)	१६२,१६८.००	०.२५	१६२,१६८.००	०.२५		
उच्च माध्यमिक शिक्षा	३९,९६६.००	०.०६	३९,९६६..००	०.०६		
प्राविधिक शिक्षा तथा व्यवसायिक तालिम परिषद (विशेष कार्यक्रम समेत)	२,७९७,३६२.००	४.२३	२,७९७,२६३.००	४.२६		
मनमोहन स्मृति पोलीटेक्निक	४८,४६५.००	०.०७	४८,४६५.००	०.०७		
शिक्षाका लागि खाद्य कार्यक्रम (प्राथमिक विद्यालय पौष्टिक आहार)	६१५,८१२.००	०.९३	६१४,३१३.००	०.९३	१,४९९.००	०.३७
यूनेष्कोका निमित्त नेपाल राष्ट्रिय आयोग	२२,२२४.००	०.०३	२२,२२४.००	०.०३		
सबैका लागि शिक्षा शिशु विकास कार्यक्रम	१४५,४३०.००	०.२२	१४५,४३०.००	०.२२		
अनुगमन तथा मूल्याङ्गन कार्यक्रम	१८,८३५.००	०.०३	१८,८३५.००	०.२३		
ब्यवसायिक शिक्षा तथा तालिम अभिबृद्धि योजना	४८१,००६.००	०.७३	४७५,४२६.००	०.७२	५,५८०.००	१.३७
सीप विकास परियोजना	६२१,७५३.००	०.९४	६२१,१५३.००	०.९५	६००.००	०.१५
पढाई सीप प्रवर्द्धन कार्यक्रम	१३८,५७०.००	०.२१	१३८,५७०.००	०.२५		
उच्च शिक्षा सुधार परियोजना	९९७,४००.००	१.५१	९९७,४००.००	१.५२		

विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम (केन्द्र स्तर)	६२२,२१७.००	०.९५	५८४,२०७.००	०.८९	३८,०१०.००	९.३२
मेडिकल कलेज पूर्वाधार निर्माण विकास समिति	९८८,७१२.००	१.५०	९८८,७१२.००	१.५०		
नेपाल राष्ट्रिय इन्जिनियरिङ्ग तथा प्रविधि प्रतिष्ठान पूर्वाधार निर्माण विकास समिति	११,६३१.००	०.०२	११,६३१.००	२.०२		
विद्यालय क्षेत्र विकास कार्यक्रम - जिल्ला स्तर	२२,२७४,१५२.००	३३.६९	२२,०५०,६२५.००	३३.५५	२२३,५२७.००	५४.७९
जम्मा	**६६,१२४,४१६.००**	**१००.००**	**६५,७१६,४५०.००**	**१००.००**	**४०७,९६६.००**	**१००.००**

माथि उल्लेखित तालिकाले केन्द्रमा विनियोजित कूल रकमको विवरण देखाउँछ । शिक्षाका लागि केन्द्रीय स्तर मा विनियोजित कुल ६६१२४.४१६ करोड रकम मध्ये ६५७१६.४५ करोड (९९.४ %) रकम चालु खर्चका लागि विनियोजित गरिएको छ भने ४०७.९६६ करोड (०.६ %) रकम मात्र पूँजीगत खर्चका लागि विनियोजन गरिएको छ । साथै प्रत्येक उपक्षेत्रहरुमा कूल रकमको धेरै प्रतिशत चालु खर्चका लागि विनियोजित गरिएको छ । यसका अलावा केहि उपक्षेत्रहरुमा सम्पूर्ण रकम चालु खर्चलाई मात्र विनियोजन गरिएको छ । यी तथ्यहरुले शिक्षा क्षेत्रमा विनियोजित रकम मध्ये अति न्यून प्रतिशत मात्र शिक्षा क्षेत्रको सुदृढीकरणमा रहने तथ्य उजागर गर्दछ ।

Brief Analysis of National Education Budget (F.Y. 2017/18) : Educational Perspective

NCE NEPAL

Publication	Brief Analysis of National Education Budget (F.Y. 2017/18) : Educational Perspective
Advisors:	Mr. Kumar Bhattarai Ms. Sharda Devi Kumal Mr. Shubhendra Man Shrestha
Language Editor:	Mr. Dilliram Subedi Mr. Rajendra Pahadi Mr. Lab Raj oli Mr. Ram Gaire
Special Contribution:	Ms. Shradha Koirala
Design and Print:	Pentagram Pvt. Ltd., 5171078
Contribution:	Norad actionaid NEPAL

National Campaign for Education Nepal (NCE- Nepal)

Babar Mahal, Kathmandu, Nepal, Ph no: 01-4223420/ 01-6203009 Post Box no: 14421 Email: Info@ncenepal.org.np Website: www.ncenepal.org.np

Introduction

National Campaign for Education Nepal (NCE- Nepal) is a network of more than 296 organizations including the I/NGOs, teachers union, media groups working in education and other local level organizations working for equitable, inclusive, qualitative and lifelong learning opportunities for all. Ensuring education friendly policies, amendment of the policies as per the situation and context as well as ensuring the proper implementation of those policies is the main motto of NCE Nepal. NCE Nepal has been working as a national chapter of the Global Campaign for Education, the organization that has been working in more than 150 nations for inclusive, equitable and quality education. NCE Nepal is a civil society movement so as to empower the voices of the voiceless ones. It has been working along with the national, regional and the international sectors so as to raise the issues of grassroots to the national and the international forums. It has also been engaged for the evidence based advocacy so as to ensure the right to education of all the citizens.

As a part of its regular activities, it conducts research in the major education issues as and when required. Analysis of the national budget every year is a major part of its research work. In the Nepalese context, the government has signed various documents for allocating at least 15- 20% of its total national budget and 4- 6 % of its GDP in the education Sector. With the motive of making the government accountable in the commitments made, National Campaign for Education Nepal has been engaged in the research, analysis, lobby and advocacy in the issue of Education Financing. Hence, as like in the previous years, this year too NCE Nepal has made a quick analysis of the national budget 2017/18 so as to identify the major priority areas in the budget and the areas that are left behind.

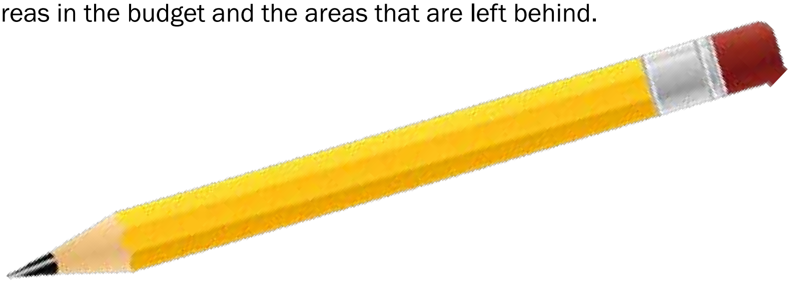

4

Objective of the analysis:

The basic objective of this analysis is to identify the major dimensions that are at the frontier of the government budget and identify the lag behind areas. More specifically, it aims to analyze:

- The areas that are highly prioritized by the government and the ones that are less prioritized.
- The trend of budget in terms of nature of expenditure over the fiscal years.
- The trend of the education budget, its fund flow mechanism and also the implementation mechanism of the allocated budget.
- The targets and indicators of education indicators set out by the government and the contribution of budget in achieving the set targets and indicators.

TOTAL BUDGET : 1278.99 BILLION

Focus Areas of the Budget

- Post-earthquake reconstruction, rehabilitation and new construction
- Hydro power generation, transmission line expansion and distribution
- Road, airport, irrigation
- Agriculture, industry, tourism, forest
- Urban and local infrastructure
- Education, health, drinking water, sanitation
- Social security
- Service delivery, corruption control and governance reform

Year	Total Budget	Current Expenditure	Capital Expenditure	Financing
2013-14	517.24	353.42	85.1	78.72
2014-15	618.1	398.95	116.75	102.39
2015-16	819.16	484.26	208.87	126.32
2016-17	1048.92	617.16	311.95	119.81
2017-18	1278.99	803.53	335.18	140.29

Table 1 : Budget against the nature of expenditure

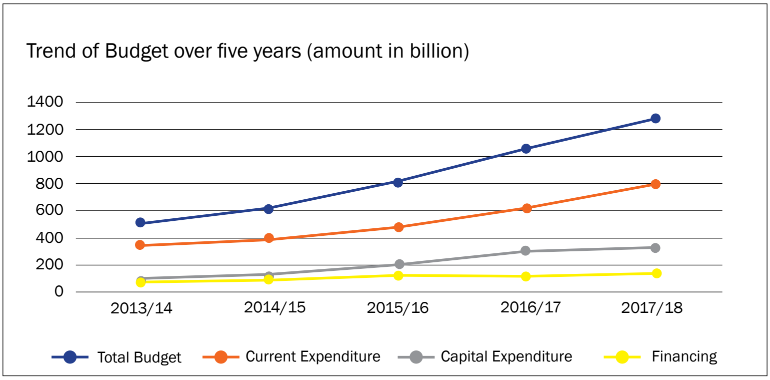

The total budget for this year has been increased by 21.93 % reaching to 1278.99 (in comparison to last year budget of 1048.92 billion which was increased by 28%. Out of the total budget, 62.83 % (803.53 billion) has been provisioned for the current expenditure which was 58.84 % (617.16 billion) in last year. Similarly, 26.20 % (335.18 billion) has been allocated for capital expenditure which was 29.74 % (311.95 billion) in last fiscal year and 10.97 % (140.29 billion) has been allocated for the financing needs which was 11.42 % (119.81billion) in last fiscal year.

Economic Growth and Inflation

	Forecasted		Actual	
	Economic Growth	Inflation	Economic Growth	Inflation
2013/14	5.5	8	5.2	9
2014/15	6	8	3.04	7.4
2015/16	6	7	0.8	10
2016/17	6.5	7.5	6.94	6.7
2017/18	6.9	6		

Table 2 : Inflation and Economic Growth rate over 5 FYs [%]

The economic growth for 2017/18 is anticipated to be 6.9 % which is the highest growth since the last one and half decade. In the review of the economic growth and inflation of the last five years, it has been observed that the growth was significantly reduced to the lowest (0.8 %) in F.Y 2015/16 and after it, it seems to be in the increasing trend. The budget is claiming to increase the growth rate and decrease the inflation in the fiscal year 2017/18.

Amount apportioned for the Sustainable Development Goals

Fiscal Year 2017/18

NRs. in thousand

SN.	Sustainable Development Goals	Amount	%
1	No Poverty	2,04,40,32,17	15.98
2	Zero Hunger	60,74,10,69	4.75
3	Good Health and well-being	32,72,71,52	2.56
4	Quality Education	67,84,60,40	5.30
5	Gender Equality	1,99,01,79	0.16
6	Clean Water & Sanitation	33,14,65,53	2.59
7	Affordable & Clean Energy	69,32,44,09	5.42
8	Decent Work &Economic Growth	9,30,60,88	0.73
9	Industry, Innovation & Infrastructure	1,59,34,96,67	12.46
10	Reduced Inequalities	3,46,47,54	0.27
11	Sustainable Cities & communition	2,40,97,90,18	18.84
12	Responsible Consumption & Production	9,43,49	0.01
13	Climate Action	3,79,82,65	0.30
14	Life on Land	16,31,19,80	1.28
15	Peace, Justice &strong Institutions	3,67,90,19,80	28.76
16	Partnerships for the Goals	7,60,99,35	0.59
	Total	**12,78,99,48,55**	**100**

Educational Perspective:

Education Sector's share in the National Budget [116.36 Billion]

Out of the total budget of 1278.99 billion, education sector received all time low share of 9.91 %, resulting the figure to be around 126.78 billion. The figure has been sub categorized into the central and local level. Out of the total share of education, local level has received 47.85 %(60.666 billion) whereas the central level holds 52.15 % (66.12 billion) budget.

Out of this budget of the central level, the budget is apportioned to level/type of education system as :

- Pre- Primary = 5.612 million
- Secondary = 4.475 million
- Informal = 26.711 million
- Services conducive for education = 26.707 million
- Education not categorized = 1.628 million

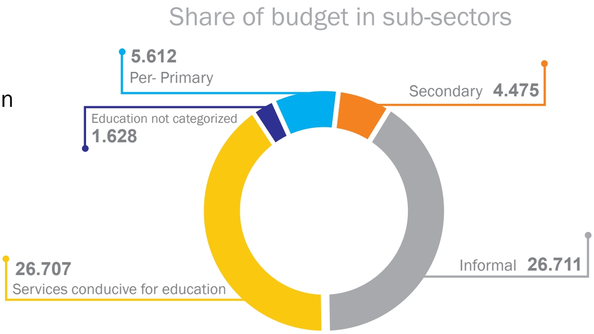

Fig: Share of education budget to levels/type of education

Trend of education budget

Education Sector of Nepal has received its lowest share of % budget. Though the volume of budget of the government and its share is increasing, but in reality, the total percentage contribution in education is decreasing. This shows the fact that the priority of government towards education sector is in the decreasing trend.

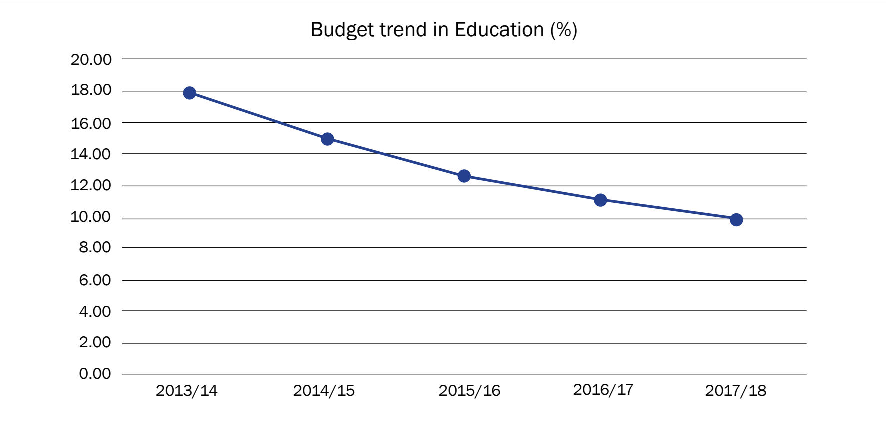

Figure : Trend showing the Education budget's share to National budget over last 5 years

Education budget financing:

This year's education budget is largely financed by Revenue mobilization (83.18%) and rest is through the foreign support, out of which 6.4 % is grant and 10.42 % is loan. This shows that the portion of revenue mobilization has been decreased in comparison to the previous year.

Year	2016/17	2017/18
Revenue Mobilization	91.12%	83.18%
Foreign Grant	4.09%	6.40%
Foreign Loan	4.79%	10.42%

Educational Indicators expected to be contributed by this budget

The indicators set out by the budget for last year shows the deviation in the actual one. The deviation is high in case of literacy rate, schools with internet facilities, drop out rate etc. The budget of this year has also set out the indicators for FY 2017/18 that aims to contribute in the overall education indicators. The detailed indicators are presented as below:

S.N.	Indicators	Unit of	Until the end of FY	Expected Until the end of FY	Actual at the end of FY	% Deviation in the indicators set out for FY	Expected Until the end of FY	Contribution by this budget to improve the indicators
		Measure-ment	**2072/73**	**2073/74**	**2073/74**	**2073/74**	**2074/75**	
1	The ratio of children admitting in grade 1 with experience of ECD	%	62.4	67	64.7	-3.43	66.5	1.8
2	NER in Basic level (Grade 1-5)	%	96.6	97	96.9	-0.10	97.3	0.4
3	NER in Basic level (Grade 1-8)	%	89.4	91	91	0	92.5	1.5
4	NER in Secondary level (Grade 9 - 12)	%	37.7	40	38.9	-2.75	43.1	4.2
5	Completion rate of Grade 8	%	69.7	72.5	68	-6.21	75.4	7.4
6	Retention rate upto grade 8				75.9		82.4	6.5
7	Retention rate up to/ in grade 10	%	37.1	41	41	0	45	4
8	Dropout Rate (Grade 1 - 5)	%	3.9	3.4	4	17.65	3	-1
9	Dropout Rate (Grade 6 - 8)	%	4.5	4.2	4.9	16.67	3.5	-1.4
10	Dropout Rate (Secondary Level ; 9 -10)	%	4.9	4.5	5.4	20	4.4	-1
11	Literacy Rate	%	65.9	65.9	57	-13.51	70	13
12	Literacy Rate Age group above 15-24	%	88.6	89	88.6	-0.45	92	3.4
13	New Classrooms construction	Number	76824	84824	86564	2.05	93845	7281
14	Toilets Constructed with WASH facilities	Number	12700	13700	13272	-3.12	15526	2254
15	School with Internet facility	Number	1748	8048	3182	-60.46	4766	1584
16	Pre Primary Education	Ratio	0.99	1	82.90		84.30	1.40
17	Higher Education	Ratio	1.05	1	15.10		17.00	1.90

The total budget of education is spread as:

The total share of education budget is apportioned in the major budget heads as follows:

Budget Head	Total (In "000")	%	Current	%	Capital	%
Ministry of Education	1,223,755.00	1.85	1,111,996.00	1.69	111,759.00	27.39
Department of Education	73,188.00	0.11	71,830.00	0.11	1,358.00	0.33
Divisional Education Directorate	87,252.00	0.13	82,682.00	0.13	4,570.00	1.12
District Education Offices	951,796.00	1.44	938,893.00	1.43	12,903.00	3.16
Office of Controller of Examination	522,423.00	0.79	521,686.00	0.79	737.00	0.18
Education for All : Primary Level	4,996,666.00	7.56	4,996,666.00	7.60		
Secondary Level	4,475,269.00	6.77	4,475,269.00	6.81		
Curriculum Development Centre	54,572.00	0.08	53,650.00	0.08	922.00	0.23
University Grant commission	9,917,815.00	15.00	9,917,815.00	15.09		
Teacher Service Commission	195,996.00	0.30	195,056.00	0.30	940.00	0.23
Non formal education center	396,959.00	0.60	396,143.00	0.60	816.00	0.20
School Teacher Bookstore	35,117.00	0.05	33,577.00	0.05	1,540.00	0.38
Special Education Council	138,180.00	0.21	138,180.00	0.21		
National Centre for Education Development	145,133.00	0.22	143,687.00	0.22	1,446.00	0.35
Library - 3 (Dilliraman , Keshar, National)	25,691.00	0.04	23,932.00	0.04	1,759.00	0.43
Teacher Pension Facility	12,899,000.00	19.51	12,899,000.00	19.63		
Education Program for Family affected with conflict	162,168.00	0.25	162,168.00	0.25		
Higher Secondary Education	39,966.00	0.06	39,966.00	0.06		
CTEVT	2,797,263.00	4.23	2,797,263.00	4.26		
Manmohan Memorial Polytechnic	48,465.00	0.07	48,465.00	0.07		
Food for Education Program	615,812.00	0.93	614,313.00	0.93	1,499.00	0.37
Nepal National Commission for UNESCO	22,224.00	0.03	22,224.00	0.03		
Education for all : ECD Program	145,430.00	0.22	145,430.00	0.22		
Monitoring and Evaluation Program	18,835.00	0.03	18,835.00	0.03		

Vocational Education and Training Improvement Plan	481,006.00	0.73	475,426.00	0.72	5,580.00	1.37
Skill Development Project	621,753.00	0.94	621,153.00	0.95	600.00	0.15
Reading Skill Improvement Project	138,570.00	0.21	138,570.00	0.21		
Higher Education Improvement Project	997,400.00	1.51	997,400.00	1.52		
SSDP - Central Level	622,217.00	0.94	584,207.00	0.89	38,010.00	9.32
Medical College Infrastructure Development Committee	988,712.00	1.50	988,712.00	1.50		
Nepal National Engineering and Technology council Infrastructure Development Committee	11,631.00	0.02	11,631.00	0.02		
SSDP - District Level	22,274,152.00	33.69	22,050,625.00	33.55	223,527.00	54.79
Total	66,124,416.00	100.00	65,716,450.00	100.00	407,966.00	100.00

The above table shows the portions of education budget that has been categorized into the different sub categories / heads. Out of the total budget of 66.12 billion in the central level, 65.71 billion (99.4 %) is for the current expenditure and remaining 0.41 billion (0.6 %) is for the capital expenditure. Besides, out of the total budget in each budget heads, majority of the budget is for the current expenditure and very nominal portion is for the capital expenditure. Moreover, we can also notice that some of the budget heads are only allocated for the current expenditure and none of their portion contributes for the capital expenditure. All of these shows the fact that very low portion of the budget contributes for the strengthening of the education sector.